



Naročimo in naznanila s pr e j e m a upravništvu, Gorica, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdiejevem tekališču nasproti mestnem vrtu, pri Vaclavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Cornu) št. 14. po 8 vin. Oglasi in poslanice se računijo po petit vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

Izhaja vsak četrtek ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo. Cena listu znaša: ■ celo leto 4 krošne, ■ za pol leta 2 krošni. Za manj premožne za celo leto 3 krošne, za pol leta K 1:50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K. Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Težnje kmetkega stanu.

(Konec.)

V vseh govorih na tem častitem sestanku se je povdarjalo: Naš narod naj se učí! — Tudi člani kmetkega stanu dobro vemo ceniti vedo in izobrazbo strokovno in zato je prilika tukaj, da povzdignemo svoj glas in rečemo: Kmetki stan zahteva pomnoženje strokovne izobrazbe, dajte namreč potovalnih učiteljev, dajte nam mož, ki bodo oratarju slovenskemu na razpolago, izobrazbenih tudi v živinoreji in v drugih panogah kmetijstva. Nadalje nam je treba strokovnih šol. Osobito se je ta potreba pokazala pri tako žalostnih razmerah, kakoršne danes obstoje vsled pomanjkanja kmetških poslov, ko kmetški oče odraslega sina le s težavo pogreša pri domačem delu, manj kot 16letnega mladeniča pa ne sprejmejo v kmetijsko šolo. Zato kot star strokovnjak rečem: Zimske kmetijske šole so za nas prave. (Živahno odobravanje.) Ko zaočenja sneg padati, je večina kmetkega dela vsaj na polju dovršenega, oskrbovanje dela notri v hiši in živino že poskrbijo oče, mati in sestre in takrat se mladenič za 5 ali 6 mesecev že lahko z doma pogreša. Ko pa solnce zasije pomladansko in livade zopet ozele, naj gre sin domov do druge zime, ko lahko zopet odide in se posveti učenju. S tem, ako bi imeli več zimskih kmetijskih šol, bi dosegli hitreje obilo število strokovno izobrazbenih kmetških mož in takih bomo mi kmetovalci, ki željno pričakujemo, da se kmetško združništvo postavi na zakonito podlago, potrebovali za kmetške zadruge, kajti gospoda moja, eno je istina, delo potrebuje mojstra in nikdar ne skazimojstra, in ako hočemo, da bodo po zakonu ustvarjene zadruge res v blagor in srečo kmetskemu stanu, potem bomo potrebovali zanje večših strokovnjakov, in takih bomo dobili, mož mladih, navdušenih za dobro stvar, pa tudi izobrazbenih, če bodo te zimske šole

le tudi obsegale nauk o združnosti, o združnem knjigovodstvu itd.

Gospoda moja, želja je, da pred 6. uro končamo, in za mojim prideta še dva druga dolga govora, ki vas bodeta zanimala, in zato hitim k sklepu. Naslov govora mojega je bil: „Kmetki stan in sedanjí čas“ in le par minut še prosim potrpljenja, da označim naše sedanje stanje. Vabijo nas liberalci, vabijo nas socijalni demokrati, ki mislijo: Kmetki stan je blizu propada, to bo žetev za nas, to bo prilika, da jih pritegnemo k sebi, da uresničimo besede socijalno-demokratičnega učitelja Liebknechta, ki je rekel: „Naša država, socijalno-demokratična, komunistična država ima veliko oviro, katero bo silno težko premagati; in ta ovira je kmetki stan. Na trdih bučah kmetov“ — pravi on v svojem govoru — „v trdih kmetških domovih boče jako težko naše delo“. In prav je imel, in kaj sklepa iz tega? Poprej ni mogoča izvršba socijalnodemokratičnega programa, dokler ni poražen in propadel kmetki stan. Za vami, socijalni demokrati, nikdar, za vami ne bo nikdar šel kmetški slovenski stan, pa tudi ne za liberalci, vsaj so ravno liberalci tisti, ki so kmetki stan s svojim zakonodajstvom spravili v to žalostno stanje, v katerem se nahaja. (Burno odobravanje.) Kaj nam torej, slovenski kmetški možje, ostane drugega kakor da vstrajamo tam, kjer smo bili dosedaj, pod svetim križem, katerega ljubimo, v katerega zaupamo in v katerega so zaupali naši pradedje. (Ponovljeno burno odobravanje).

Mi se zavedamo — in dovolite, da se izrazim odkrito in jasno, kakor imam navado jasno in odkritosrčno govoriti — da pod krovom kmetške hiše bo imela mila materinščina pa tudi sveta vera katoliška najboljšje pribežališče in najvernejši dom. Zato pa vam drugim stanovom v domovini slovenski, ako res ljubite sveto vero katoliško, vero svojih očetov in ako res ljubite zemljo slovensko in

našo materinščino, kličem: podpirajte nas v trdem boju za naš obstanek, kajti s tem če podpirate kmetki stan, boste storili bogoljubno, pa tudi domoljubno delo. (Burno odobravanje, ploskanje in živio-klici.)

Vas pa, dragi kmetki tovariši in stanovski prijatelji, prosim, ne dajte poslušanja ne na desno in ne na levo, ampak kakor doslej domovini in Bogu zvesti, bojujte se za svoj obstanek ter ohranite materi Slavi sinove zveste Boga in domovini. (Viharno, dolgotrajajoče odobravanje, ploskanje in živio-klici.)

Družba sv. Mohorja.

Družba sv. Mohorja šteje letos 81.979 udov, t. j. 1593 manj nego prejšnje leto. Nazadovali smo torej nekoliko, a vendar se je skupno število Mohorjanov še vedno ohranilo na častni višini. Naj bi ostalo i v bodoče tako!

Razmerje udov po posameznih škofijah oziroma krajih nam kaže ta-le pregled:

	(udov)
1. Coriška nadškofija	9215 (— 221)
2. Krška škofija	6173 (— 265)
3. Lavantinska škofija	25024 (— 658)
4. Ljubljanska škofija	32640 (— 678)
5. Tržaško-koperska škofija	4392 (več 21)
6. Sekovska škofija	461 (— 52)
7. Somboteljska in druge ogrske škofije	265 (več 55)
8. Zagrebška nadškofija	479 (več 11)
9. Senjska in druge dalmatinske škofije	346 (več 55)
10. Poreška škofija	108 (— 24)
11. Djakovska škofija	77 (— 8)
12. Bosniške škofije	223 (več 9)
13. Videmska nadškofija	234 (več 4)
14. Razni kraji	364 (— 48)
15. Amerika	1771 (več 253)
16. Afrika in Azija	217 (— 38)
Vkup 81979 (— 1593)	

Številka v družbenih „zlatih bukvah“, v katere se vpisujejo na novo vstopivši udje, je narasla od 259.984 na 267.194, torej je vpisanih 7210 novih udov.

491.874 Mohorjevilh knjig boče torej letos romalo med Slovence! Če dodamo to število onemu prejšnjih let, pridemo do števila 10,809.931 knjig. reci deset milijonov, osemstotošč devetsto ter štirintrideset knjig, katere je družba samo kot letna darila svojim udom razdelila od svojega obstanka sem. Pri tem pa niso všteta mnoga poznejša naročila, ponatisi itd.

Dne 10. oktobra smo začeli razpošiljati letošnje družbene knjige in prizadevali si bodemo, da častiti udje dobijo knjige najprej ko mogoče. Odpravili bodemo zaboje s knjigami po tej-le vrsti: Škofije: 1. Goriška, 2. Tržaška, 3. Lavantinska, 4. Ljubljanska, 5. Krška, 6. Amerika in Afrika, 7. Razni kraji.

Cenjene gospode poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, nujno prosimo, naj takoj, ko dobijo „avizo“, pošljejo po nje na pošto ali železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročujejo samo zamudc in nepotrebne stroške. Poštne stroške morajo čast. poverjenikom povrniti posamezni udje.

One gg. poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbeni tiskarni, prosimo, naj čim preje pošljejo po nje, da nam zavoji ne zastavljajo potrebnega prostora.

O d b o r .

Politični pregled.

Državni zbor. — Poslanska zbornica je v torek v drugem in tretjem čitanju rešila zakonski načrt o lekarstvu, potem ko sta poslanca Morsey in Wagner govorila za to, da se zdravnikom na deželi ne odvzame pravice, da smejo imeti domače lekarne. Zbornica je na to razpravljala o nujnem predlogu posl. Böheima in tovarišev glede zboljšanja avansiranja in službenih razmer poštних uradnikov in služabnikov. Prihodnja seja boče jutri. — Kongrua. — Proračunski odsek je sprejel vse kvinkvenalne doklade za vse

Aleksandru — „da si se tako ponižal ti, sloveči vitez, pred katerim pripogibljejo vsi knezi te zemlje svoja kolena, tako, da častiš judovskega duhovnika?“ — Aleksander pa na to odgovori: „Jaz ne častim tega duhovnika zato, ker je judovski duhovnik, ampak zato, ker je on popolnoma podoben tisti čudni prikazni, ki sem jo imel v sanjah tisto noč, preden sem se vzdignil iz Mačedonije na pot, in ki me je zagotovila, da bom v vseh vojskah srečen“.

Naj bo, da je imel zares take sanje, ali pa, da se je hotel s tem le izgovoriti, to je gotovo, da je tako počastil Aleksander Veliki judovskega velikega duhovnika, stopil ž njim mirno v mesto Jeruzalem, se podal v čas, ko je bival v Jeruzalemu, večkrat v božji tempelj, in prinesel mnogo daritev Bogu ter se kazal od slej vedno sklonjenega Judom in jim podelil mnogo pravic. Pripoveduje se, da so vdobili vsi otroci možkega spola, ki so se rodili tisti čas v Jeruzalemu, ime Aleksander. Gotovo je, da se nahaja to ime med Judi še dandanašnji pogostoma. (Iz hebrejsčine iz l. 1820.)

vitno pri svojem ostane. Na zadnje so Macedonci mesto Tir premagali in si ga osvojili; in Aleksander se obrne zdajci proti Jeruzalemu, da bi se nad njim hudo maščeval. Vsi mestjani se tresejo ko šiba, ko slišijo, da se mogočni sovražnik bliža; samo velikosrčni veliki duhovnik, ki se je na Boga in na svojo pravično reč zanašal, se ne zmoti; on se obleče v svoja praznična velikoduhovniška oblačila, in gre, spremljan od vseh svojih duhovnikov in levitov, bližajočemu se vitezu srčno naproti, sprejet ga in prijazno pozdravit. — Jado je bil mož visoke, veličastne postave, lepega in možkega obraza, in njegova dolga siva brada ga je pri tem prazničnem oblačilu delala popolnoma častitljivega. — Ko se Aleksandru približa, in so vsi menili, da mu bo dal razsrjeni kralj zdaj svojo hudo jezo očutiti — glej! častitljiva postava bogaboječega velikega duhovnika, tako gane viteškega Aleksandra, da pozabi na svojo jezo, raz konja stopi, in Jado-ta presrečno objame, ter ga prosi da naj mu odpusti, da mu je poprej tako žugal. Generali, ki so bili okolu kralja, so vse kaj drugega pričakovali. Ko so torej to videli, so bili nevoljni. „Kako je pač mogoče“ reče eden —

L I S T E K .

Iz zapiskov

Št. Koejančiča, profesorja svetopisemskih ved in rektorja osrednjega sentenišča v Gorici.

Priobčuje dr. P.

(Dalje.)

III.

Aleksander Veliki in Jado. Bilo je proti koncu prvega stoletja po babilonski sužnosti, ko je spravil Aleksander, po celem svetu sloveči vitez macedonski in nepremagljivi vse izhodne dežele v strah in trepet. Perzijanski tedanjí kralj Darius, ki je bil v vseh izhodnih deželah najmočnejši vladar, pred katerim so trepetali vsi drugi, ni premogel proti Aleksandru nič. Le-ta nepremagljivi macedonski vitez ga je pobil v več bitvah popolnoma, in na zadnje še zajel še njega, njegovo mater, njegovo ženo in vso njegovo kraljevo družino, ter je spravil vse njegove dežele pod svoje žezlo. V teh vojskah je bilo, da je obsedla Aleksandra vojska Tir, najimennitnejše trgovsko mesto, ki je bilo po-

dložno do tistih dob Perzijanom. Ker jim je pa primanjkovalo živeža, pošlje Aleksander v bližnjo rodovitno judovsko deželo, ki je bila takrat pod perzijanskimi vladarji, in naprosi velikega duhovnika Jado-ta, kot poglavarja dežele, da bi mu preskrbel vojsko, ki je stala pred Tirom s potrebnim živežem. Vsak drugi bi se ne bil protivil takim prošnjam zmagovavnega viteza, pred katerim se je tresel celi svet, ali velikodušni in bogaboječí veliki duhovnik Jado ni hotel nič zoper svojo vest storiti, in zoper zvestobo, ki jo je bil obljubil svojemu kralju: „Mi smo Dariju prisegli, da mu hočemo biti zvesti“ — tako je Jado Aleksandru sporočil — „zatorej bi prelomili svojo prisego, in bi se zoper svojo vero in zoper svojo vest pregrešili, ako bi njegovim sovražnikom kakor koli si bodi pomagali;“ in ni po nobeni ceni se dal pogovoriti, da bi bil uslišal Aleksandrovo prošnjo. Ko je Aleksander slišal, da mu veliki duhovnik noče nikakor popvolji storiti, se hudo zjezi, in mu zapretil, da bo mesto Jeruzalem strašno kaznoval kakor hitro se bo mesta Tira polastil, ako mu ne stori precej tega, kar od njega terjá. Veliki duhovnik se pa tega pretenja kar nič ne prestraši in stano-

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“.

Loterijske številke.

13. oktobra.

Trst 53 4 26 11 81
Linc 66 22 76 81 85

Lekarna

Cristofolotti v Gorici

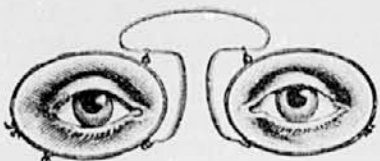
Prave in edne žel. kapljice s znamko sv. Antona Padovanskega.



(Varstvena znamka)

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in šivotna lénost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.



I. Primožič,

slovenski optikar v Gorici, ulica Vetturini 3,

priporoča oč. duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko zalogo

optičnih izdelkov

in sicer vsake vrste očal, barometre, toplomerje, zdravniške toplomerje, daljnogleda, vage za vino, žganje itd.

Sprejema naročila in poprave ter pošilja na dom.

And. Fajt,

pek. izvedence Gorica
lekališče Fr. Josipa št. 2 (lastna hiša,

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, k'or za nove maše in godove, kolače, birmance in poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov. Ima in prodaja različne moke, fina peciva, fina vina in likerje po umerni ceni. Za Veliko noč posebno goriško pinco in potice itd.

Anton Kustrin,

trgovec v Gorici

Gosposka ulica št. 25

priporoča čistili duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon. Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboji. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljšveče prve in druge vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič. Žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Anton Potatzky

v Gorici, na sredi Raštela hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče niraberskega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše švanke in šivalne stroje.

Potrebščine

za krojače in čevljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obnava za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjave, trave in detelje.

Majbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

VIKTOR TOFFOLI

velika zaloga oljkinega olja iz najugodnejih krajev.

Gorica, via Teatro št. 20

Gorica, via. Seminario št. 10

Olje za luč 36 kr. lit.

„ fineje 44 „ „

„ boljše 44 „ „

„ dalmat. 48 „ „

„ istrsko 56 „ „

Olje corfu 56 kr. lit.

„ bari 60 „ „

„ lucca 70 „ „

„ nizza 80 „ „

„ najfineje 1 gl. „

Priporočam oč. duhovščini in cerkvenim oskrbništvom.

Edina zaloga oljkinega olja v Gorici.

Peter Cotič,

črevljarski izvedence

Gorica Raštelj št. 32

Imam v zalogi vsakovrstnih črevljev za odrasle in otroke. Ako ne vdobi slučajno po volji obuvala napravim ga po meri na zahtevo stranke.

Sprejema tudi naročila iz dežele in jih po pošti pošilja.

V zalogi ima vsakorstnih mazil.

Rojaki, spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega Doma“.

Priporočilo.

Vsakdo, kdor želi imeti dobro in zanesljivo uro, naj se obrne do



J. Šuligoja

urarja e. kr. drž. železnice v Gorici, v Gosposki ulici hiš. št. 25.

Ob enem priporoča najnovjše in trpežne šivalne stroje.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Kar. Draščik

Odlikovana pekarnja in sladničarna
v Gorici na Koru (v lastni hiši)
izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Centralna posojilnica,

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra 1905 na mesečna odplačila v petih letih

in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih 100 K glavnice 2 K na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905 na menice po 5 1/2%, na vknjižbo po 5%

z 1/8% upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge je nespremenjena.